

Harangszó

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2009. DECEMBER XX. ÉVFOLYAM 24. SZÁM

Reményik Sándor: János evangéliuma

„És bemenvén a házba, ott találák a gyermeket anyjával, Máriával; és leborulván, tisztességet tőnek néki; és kincseiket kitarván, ajándékokat adának néki: aranyat, tömjént és mirhát.” Mt 2,11. Orsolino: Jézus születése

*Összehajolnak Máté, Márk, Lukács,
És összedugják tündöklő fejük
Bölcső körül, mint a háromkirályok,
Rájok a Gyermekek glóriája süt.
A gyermeké, ki rejtelmesen bár
S természetfölöttin fogantatott:
De fogantatott mégis, született
S emberi lényként, tehetetlenül,
Babusgatásra várón ott piheg.
A gyermek, a nő örök anya-álma,
Szív-alatti sörétből kicsirázott*

*Rongyba, pólyába s egy istálló-lámpa
Sugárkörébe. Bús állati pára
Lebeg körötte: a föld gőz-köre.
A dicsfény e bús köddel küszködik
Angyal-ének, csillagfény, pásztorok
S induló végtelen karácsonyok,
Vad világban végtelen örömek
Lobognak, zengnek – mégis köd a köd.
S mindez olyan nyomorún emberi
S még az angyalok Jóakarata,
Még az is emberi és mostoha.*

*De János messze áll és egyedül.
Nem tud gyermekről és nem tud anyáról,
Nem születésről, nem fogantatásról,
Csillag, csecsemő, angyalok kara,
Jászol, jászol-szag, – József, Mária,
Rongy és pólya, királyok, pásztorok,
Induló végtelen karácsonyok:
Nem érdeklík – vagy mint rostán a szem
Kihull az ő külön történetéből,
Kihull mindez, és mindez idegen,
Apró, földízű, emberi dolog.
Nagyobb, nagyobb, ó nagyobb a Titok!*

*János, evangelista, negyedik
Külön áll, világvégén valahol,
Vagy világ-kezetén, vad szikla-völgyben
S a fénytelen örvény fölé hajol.
És megfeszül a lény, mint az új,
Feszül némán a mélységek fölé,
Míg lényéből a szikla-szó kipattan
S körülrobban a zord katlanokban
Visszhangosan, eget-földet-verőn,
Hogy megrendül a Mindenség szíve:*

*Kezdetben vala az ige.
S az Ige testté lön.*

ÜNNEPI PÁSZTORLEVÉL

Megint karácsony van

LEHET, NEKÜNK fel sem tűnik, hogy karácsony érkezése sok embernek nem ünnep, nem örvendezésre alkalmas idő. Nagyon sok hajléktalan marad az utcán, rengeteg szegény ember éhezik, számtalan családban könnyhullatásnak napjai ezek. Kényelmes lakásunk bőséggeggel megerített asztala mellett nemcsak gondolnunk illik a nehéz körülmények között sínylő társainkra, hanem segítséget kell nyújtanunk számukra.

ARANYUNK ÉS ezüstünk nincsen, mint ahogy tömjén és mirha sem áll rendelkezésünkre, de ezektől sokkal több, ami van, és ez a hit, amivel mi is megszólalhatunk, mint Péter a templom Ékes-kapujában: „a názáreti Jézus Krisztus nevében, kelj fel és járj!” Karácsonykor Istennek engedelmes gyermekei bűnbánattal végig kísérik a megtett utat. Szembesülni kell a tékozló fiú inséges állapotával, amikor távol az atyai háztól gyötrelmes esztendő múltak. Félrelelt napok emlékeztetnek, amikor éhezett a test, és haldoklott a lélek. Pedig az atyai ház már megvolt. Isten gondoskodott arról az első karácsonykor, hogy a sötétben tévelygő ember Jézusban az Atyát lássa, és hajlékához kíváncsiak. Isten, hogy jelenléte bizonyos legyen és összetéveszthetetlen, elküldte Krisztus Jézust, hogy Benne Őt lássuk, és Hozzá kíváncsiak. Szentlélek által Igéjével örökéletre elválasztott sereget gyűjtött, ennek vagyunk a tagjai úgy, hogy kötelességünk legyen az ingyen kapott ajándékainkkal való szolgálat mások javára.

KARÁCSONY AZ eltávolodott és ellenszegülő ember elesett állapotból való megmentésének ünnepe. A megmentett ember, akit az Atya magához ölel hazaérkezésének pillanatában, már nem élhet úgy tovább, hogy ne érezze az üdvösségre vezető örömben saját megnövekedő készségét a még távol lévő hivatására és befogadására. Egyházunk, gyülekezetünk és hívó családjaink aggodalommal gondolnak arra, hogy a sokasodó gondok között miként fogják önmagukat is fenntartani, a romlás veszedelmei között az övéket megővni.

KARÁCSONY A megmenthető ember ünnepe. Az Éden-kertből kiűzött ember számára az átkozottá lett földön kihirdetett szeretet ünnepe. Isten mindenképpen felett szeret, mert békességet hoz a földre a jóakarató embernek. Ilyen jóakarató emberek áldozatát fogja Isten igénybe venni, hogy az erősödő egyház, a gyarapodó gyülekezet és a biztonságban élő család karácsonya példaadó ünneppé váljon.

ÁLDÓ ISTENÜNK szentelje meg ünnepünket Krisztus Jézusban!

Nagyvárad, Karácsony hava

CsÜRY ISTVÁN püspök

„... megjelent az Isten idvezítő kegyelme ...” (Tit 2,11) – Áldott karácsonyt!

„Mert ismeritek a mi Urunk Jézus Krisztusnak jótéteményét, hogy gazdag lévén, szegénnyé lett érettetek, hogy ti az ő szegénysége által meggazdagodjatok.” (2Kor 8,9)

Kitől és mitől fényes és gazdag a karácsony? Krisztustól fényes a karácsonyunk, mert Ő a világ világossága, Ő világítja be szívünket; Krisztus szegénysége gazdagít minket karácsonykor, a lelkünk gazdagodik általa.

Jézus, amikor először közénk jött Isten volt, a leggazdagabb a világon, a menny dicsőségében lakott, mindenek felett úr volt, s ezt a gazdagságot hagyta ott értünk. Emberi szegénységre léte cserélte fel az ő gazdag mennyei létét azzal, hogy emberi testbe öltözött fel. Jézus Krisztus szegény szolgává lett értünk, a nyomorult emberi lét korlátai, szűkös keretei közé jött, vállalta az alávetettséget, kiszolgáltatottságot értünk, tiszta szeretetből.

Isten Jézusban van jelen ma is köztünk, s ezt a közénkjövételt hirdeti az első karácsonyi történet. Isten mindenben azonosult

A LÉLEK CSENDJE

„Gazdag lévén, szegénnyé lett értünk”

velünk emberré lett Fia által, kivéve a bűnt. A karácsony hirdeti, hogy Isten Jézusban beállt a mi sorunkba, vállalta azt, hogy egy lesz közülünk, hogy Isten bűneink miatti büntetésének súlyát magára vegye, s olyan szegénnyé, szolgává vált Jézus, amilyen szolgák vagyunk mi is. Rabszolgává vált a Fiú-Isten, az emberlét-szolgájává, de nem a bűn szolgájává.

Karácsonykor rácsodálkozunk arra, hogy Jézus gazdag lévén, szegénnyé lett értünk, de mi az ő szegénysége által gazdagodunk meg. Jézus azért öltött Istenként emberi testet, hogy így életét adja értünk, helyettünk, bűneink miatt, s ezáltal a csoda, kegyelem által szívünk, életünk megváltozzon, megújuljon. Az igazi gazdagság, amit karácsony hirdeti, hogy Krisztus gazdagságát, mivel ezt értünk vetette le, nekünk adta, szívünkbe rejtette, lelkét nekünk ajándékozta.

Karácsony igazi ajándéka maga a testté lett Isten, aki értünk való szeretetéből Jézusban világunkba költözött, nekünk ajándékozta lelkét, létét, hogy mi is ajándékká váljunk egymás számára. Életünk értelme karácsonykor még jobban kirajzolódik. Abban van értelem, amit mi másoknak adtunk és adunk; abban, amit szeretetből tudunk felajánlani, átadni másoknak, másokért.

Karácsony hirdeti, hogy lehet szegénnyé lenni, sok mindenről lemondani azokért, akiket szeretünk, akiket gazdaggá tehetünk. Krisztus gazdagságából merítve mi magunk gazdagodunk és mi is másokat meggazdagítunk úgy, hogy szeretetből mi is lelki ruhát cserélünk, lelkileg vállaljuk a szegénységet, mely a gazdagodás és a mások gazdagításának első lépése.

BALÁZSNÉ KISS CSILLA

Igazi karácsony

„Megjelent az Isten idvezítő kegyelme minden embernek.” (Tit 2,11)

Milyen sivár lenne életünk ünnepek nélkül. Milyen áldás az, hogy vannak ünnepek, amelyek úgy szakítják meg az élet egyhangúságának lapos egyformaságát, mint a hegyek a síkságot. Karácsony az egyik kiemelkedőbb hegycsúcs ünnepeink láncolatában.

Arra törekszük ilyenkor mindenki, hogy kellemes káracsonya legyen. Ajándékokat készítünk családtagjainknak, rokonainknak és barátainknak. Titokban mi is ajándékokat remélünk, amelyek kellemes meglepetést fognak majd okozni...

Azután arra is gondolunk, hogy *meghitt* legyen karácsony ünnepe. Legyen együtt a család; gazdagon terített asztal várjon; lobogjon a kandallónk tüze, melegedjen emellett a vendégsereg; húzódjon össze a család a fagyos estéken és nappalokon; legyen szeretet, jóakarát, öröm és béke.

Arra is ügyelünk, hogy *szép* legyen a karácsonyunk. Legyen formás karácsonyfánk, szépen legyen feldíszítve; a szírvány minden színében csillogjanak fényei; ússzanak a levegőben karácsony szép melódiai; zúgjon az orgona és zenjen az ének.

Am a szép, meghitt és kellemes karácsonyon túl vajon gondunk van-e arra, hogy *igazi* karácsonyunk legyen? A karácsony akkor lesz igazi, ha észre vesszük annak legmélyebb jelentőségét. Ezt fogalmazza meg igény.

Karácsony jelentősége abban van, hogy Isten idvezítő kegyelme jelent meg az embernek a megszületett Istenfiú személyében.

Krisztus megszületésével a világ, az élet és az emberi egzisztencia új értelmet nyer. A bűnre nem büntetés, hanem bűnbocsánat várhat, az Istentől elszakadt embert Isten visszafogadja, s az emberi élet vége nem a kárhozat, hanem örökélet – üdvösség!

Megjelent-e neked Istennek ez az idvezítő kegyelme? Azaz, észrevetted-e, megláttad-e Jézus Krisztusban Istennek a téged idvességre juttató kegyelmes szeretetét? Elfogadad-e ezt? Hittél magadévá tetted-e? Ott él-e a szívedben az a belső bizonyosság, hogy neked is idvesség van a megváltó Jézus Krisztus által? Karácsony igazi megünnepléséhez hozzátartozik Krisztusnak, mint személyes megváltónak az elfogadása, mert csak általa lehet részünk Isten üdvjvaiban: a bűnbocsánat, a kegyelem és az örökélet ajándékaiban.

Az igazi karácsony csalhatatlan jele az, hogy akinek megjelent az Isten idvezítő kegyelme, az mindent megtesz azért, hogy megjelenítse ezt a kegyelmet másoknak is. Az igazi karácsony bizonyágtevő élethez hív! Ha valóban igazi karácsonyod van, vajon mit teszel azért, hogy másoknak is ebben legyen része? Elmondod-e csak egy valakinek is, hogy te már hitben, új életben, és Isten iránti engedelmességben járó boldog ember vagy? Bizonyágot teszel-e csak egy valakinek is a benned élő hitről? Vajon lesz-e valaki is, akinek nemcsak szebbé, kellemesebbé és meghittebbé igyekszel tenni a karácsonyát, hanem igazibbá is?

Isten adjon mindnyájunknak ilyen igazi karácsonyt!

DR. PUNGUR JÓZSEF

Tolnay Tibor: Tél Biharban

ÁPRILY LAJOS

Karácsony-est

*Angyal zenéje, gyertyafény –
kincses kezem hogy lett szegény?*

*Nem adhattam ma semmi mást,
csak jó meleg simogatást.*

*Mi győzött érdességemen?
Miről csókolhat úgy kezem?*

*Simogatást mitől tanult?
Erembe Krisztus vére hullt?*

*Szemembe Krisztus-könny szökött? –
kinyúló kézzel kérdezem.*

*Áldott vagy a kezek között,
karácsonyi koldus kezem.*

GELEJI KATONA ISTVÁN

Pásztorok dicsérete

Jelentett meg a Krisztus születése legelsőben pásztoroknak, ilyen alacson rendű, szegény és az emberek előtt majd böcstelen személyű embereknek, úgymint kik hitván, oktalan barmok mellett való sugorgásra, azokval való bajlódásra és azoknak legeltetésekre rendeltettek, melyeknek mivel a mezőknek és réteknek füvei szokott eledelek, kényszerítettek ők is, nyavalyások, azokért a közönséges emberi társaságot, az emberi lakásra alkalmas helyeket, falukat, városokat elhagyni, és a pusztákra, farkasordító kietleneknek kimenni, és ott az égnek minden nehézségét és változásit, úgymint hónapok, esőnek nyakokban való szakadását, tagaiknak hideg miatt való meggémberekedéseket avagy azoknak a hévség miatt való ellankadását, éjjeli-nappali nyughatatlanságot, fáradságot és egyszerűsmind tolvajoktól, vadaktól és ördögi kértettektől való félelmet szennyvedniek.

Ilyen sanyarú életnek nemét követő mezei embereknek tetszett a bölcs Istennek, hogy elsőben is az ő szent Fiának világra születését hírré tegye. (...)

Micsoda ennek haszna? Szolgál ez a szegény együgyűeknek vigasztaltatásokra, ellenben pedig evilági bölcseneknek, tudákosoknak és fennhéjázóknak orcapirulásokra. Szegény, együgyű, alázatos, vékony értelmű ember vagy-e? E világ tégedet lába sarának, kapca-főtjának avagy bolondjának tart-e? Ne félj semmit, ne hagyj halni magad, és ne essél az Isten felől kétségben, csak légy lelkedben szegény, együgyű és töredelmes, boldog léssz mindazonáltal, és

Isten előtt kedves. E világnak fenn-néző, nagy festumra pökő akaratos fiai, bár bal szemmel nézzenek, avagy ám ottan téged csak reád nézésekre se méltóztassanak, jelen és helyén lévő szívvel légy, mert az Isten, aki a magasságban mindenek felett ül, tehozzád aláhajol, és téged a sárból, a porból felemel, és a főv rendeknél elébb viszen, s evilági kevélyeket hátrahagyván, az ő kegyelmének edényévé tézesen. (...)

Értjük, minémű személyeknek jelentette legyen Isten meg elsőben a Krisztusnak születését, pásztoroknak tudniillik. Azt kell immár meglátnunk: micsoda foglalatosságban lévő pásztoroknak jelentette legyen meg?

Vigyázóknak, őrizkedőknek és az ő eleikben adatott nyáj mellett éjjeli sötétségben talpon állva strázsálóknak, mert így írja a Szent Lukács: Valának pedig azon tartományban vigyázó és az étszakának részein nyájok felett őrt álló pásztorok.

Jelentett tehát meg a Krisztus születése oly pásztoroknak, akik, mint nagy sokan közülök cselekszenek, a nyáját el nem hagyták, imide-amoda vagy lopásra vagy paráználkodásra vagy bor innya menvén; sem mellette nyújtózza mind a két fülökre nem aludtanak, a nyáját vesztében hagyván; sem pedig trágár, pajkos beszédekben avagy ocsmány, fajtalan énekekben az étszakát nem foglalták; hanem tisztokról megemlékezvén, az ő hűségek alá bizattott nyáj körül felnyílt szemvel vigyáztanak, vadaknak csörtölözésire hallgatóztanak, és mikor Jeruzsálemben a nagy papi fejdeknek, kényeken élő farizeusok, kedveken

Jézus születése. Borúth Andor olajfestménye

tartott polgárok, paplanos, duhnás, szuperlátos ágyon feleségek mellett melegben nyújtóznának, ők éten-étszaka álom nélkül fenn voltak és nyughatatlankodtak. Ó, istenfélő s urok nyáját féltő jámbor pásztorok! Nem halasztá Isten messze az ő tisztokban való serénységeknek jutalmát, hanem nékiek jelenté meg a szabadító Úr Krisztusnak születését.

Tudtunkra adatik itt minékünk: minéműeknek kellessék azoknak lenniük, akik azt kívánják, hogy a Krisztus nékiek megjelentessék, tőlök megismertessék, és az ő születésének haszna óvélek is közöltessék. Vigyázóknak tudniillik és az Istentől óreájok bizattott tisztokban serényeknek, mert akik az ő hivataljok szerént való munkájokban restek, tunyák, szunnyadozók, azoknak a Krisztus meg nem jelentetik, és helyreálltathatatlanságban megöccsülhetetlen kárt valának lelkekben és üdvösségekben.

(1645)

Karácsony a Szentföldön

Ha advent idején látogatunk a Szentföldre, családost kelthet bennünk a karácsonyi hangulat teljes hiánya – a területen többségben élő zsidóknak és mozlímoknak nem mond semmit ez az ünnep, ráadásul náluk az új évet is máskor köszöntik. Jeruzsálem, a négyezer éves város hangulata azonban még a kishitűeket is megérinti, és aki végigjárja a kálváriát, az megérti a kereszténység lényegét.

Kellemes idő, huszonekét fok várja azt, aki decemberben szentföldi látogatásra szánja el magát, és e szándékától a reptéri sztrájk sem tudta eltéríteni. A magyarországi bevásárlóközpontok által ránk zúdított karácsonyi művilágból kiszabadulva furának tűnik az a hétköznapi hangulat, ami Izraelben fogad: sehol egy karácsonyfa, a hangszórókból sem szólnak az unalomig ismert szirupos dallamok, a kellemes meleg pedig utolsó, ropogó havas illúziókat is szertefoszlatja. Érnek más meglepetések is:

A téli Jeruzsálem

az ország a tavaly megtapasztalhoz képest jóval drágább. A gyengélkedő dollár miatt például a helyi pénzben, vagyis sékelben fizetendő szállodák is tizenöt-húsz százalékkal kerülnek többbe, mint egy évvel ezelőtt. És örülünk, ha találunk üres szobát a három ábrahामी világvallás (izraeliták, keresztények, iszlámhívők) szent helyeinek ott-hont adó városban. Itt egyelőre nem érző-

dik a pénzügyi világválság, az év utolsó három hónapjában ugyanis annyi turista érkezett Izraelbe, mint eddig sohasem, így októberben és novemberben gyakorlatilag lehetetlen volt szobát találni Jeruzsálemben. A későn foglaló csoportokat ezért az alig egyóránnyira lévő Tel-Avivban szállásolták el, és reggel-este autóbusszokkal ingáztatták a zarándokhelyek és a szállás között. Megtehetők, hiszen pár éve mentesítő autópályát építettek a két város közé, ahol magas kerítés védi az autót a kődobálásra hajlamos érző palesztin fiataloktól.

A politikáról és a biztonságról csak annyit: a televíziókban látott hírek megtevesztők lehetnek, a Szentföld egyáltalán nem tűnik háborús övezetnek, odautazni nem öngyilkos vállalkozás. Be kell tartani a szabályokat, és el kell fogadni, hogy kicsit erősebbek a biztonsági követelmények a megszokottnál (ezt már a budapesti repülőtéren megtapasztalhatjuk, ahol a csomagfeladás előtt hosszasan elbeszélgetnek velünk

LUKÁCS CSABA

FOLYTATÁSA A 6. OLDALON

JÓKAI MÓR

Melyiket a kilenc közül?

Élt egyszer egy szegény csizmadia itt ebben a nagy Pestvárosban, aki semmiképpen sem tudott a mesterségéből meggazdagodni.

Nem azért, mintha az emberek összebeszéltek volna, hogy ezentúl ne viseljenek csizmát, nem is azért, mintha a magisztrátus megparancsolta volna, hogy ezentúl a csizmákat fele áron kell adni, munkát is jót csinált a jámbor, maguk a vevők panaszkodtak, hogy nem bírják elszagagatni, amit ő egyszer megvarr: volt is dolgoztatója elég, fizettek is becsülettel, egy sem szökött meg kifizetetlen árjegyzékkel, és János gazda mégis – mégis – nem tudott zöldágra jutni, ahogy németül mondják, sőt nemeha közel volt hozzá, hogy akármiféle száraz ágat jónak találjon arra, hogy onnan nézegessen le. – Hanem persze ez csak szóbeszéd volt nála; János gazda igaz keresztény ember volt, s keresztény ember nem akasztja fel magát, akármilyen szorongatott állapotban legyen is.

Azért nem tudott tudniüllik semmi gazdagságra jutni János mester, mert másfelől az Isten olyan különösen megáldotta, hogy minden esztendőben rendszerint született neki egy gyermek, hol egy fiú, hol egy leány, és az olyan egészséges volt, mint a makk.

– Ó, én uram Istenem! – sóhajtozék gyakran János mester minden újabb számnál, amint lón hat, lón hét, lón nyolc; mikor lesz már e hosszú sor után pontum? Egyszer azután eljőve a kilencedik; az asszony meghalt, és azután ott volt a pontum.

János mester egyedül maradt a kilenc gyermekkel a világon.

– Hej, sok van azzal mondog.

Kettő, három már iskolába járt, egyet, kettőt járti kellett tanítani, másikat ölben hordozni, kit etetni, kinek pépet főzni; emezt öltöztetni, amazt megmosdatni, és valamennyire keresni! Bizony édes atyámfiai, ez nem csekély hivatal: próbálja csak meg valaki.

Mikor cipőt kellett szabni, egyszerre kilenc cipőt mikor kenyeret kellett szelni, egyszerre kilenc karéjt mikor ágyat kellett vetni, egyszerre az ajtó-tól az ablakig az egész szoba ágy, tömve, dugva apróbb, nagyobb, szöszeke, barna, emberforma fejekkel!

– Ó, én uram és Istenem, de megáldottál engemet; – sóhajtozék magában elégszer a jámbor kézműves, mikor éjjelen is túl ott ütötte a mustával a talpat a tőkénél, hogy emnyi lélek testét táplálhassa, s hurítgatta hol egyiket, hol másikat, a ki álmában rosszul viselte magát. Kilenc biz ez, egész kerek kilences szám. No de hála érte az Úr-istennek, még nincsen ok a panasznra; mind a kilenc egészséges, jó erkölcsű, szép is, jó is, épkéz-lábbal és gyomorral megáldva; s inkább kilenc darab kenyér, mint egy orrosságos üveg, inkább kilenc ágy egymás mellett, mint egy koporsó között; az úr Isten örizzen meg tőle minden érzékeny apát, anyát, még akinek nyolc marad is, ha egyet elvesznek belőle.

Nem is volt János mester gyermekeinek semmiféle szándékuk a meghalásra; az már el volt végeztetve, hogy ők mind a kilencen keresztül dolgozzák magukat az életben, s nem engedik át helyüket senkinek; nem ártott azoknak sem az eső, sem a hó, sem a száraz kenyér.

Egy karácsonyestén János mester későn tért haza a nagy szaladgálásból, mindenféle kész munkákat vitt haza, kevés pénzecskét szedett be; ami ismét a mesterségéhez, meg a napi szükségek fedezésére kellett. Hazafelé futtában minden utcaszegleten látott aranyos, ezüstös báránnyakkal, cukorbabákkal rakott asztalokat, amiket jámbor kofák árulgatnak olyan gyermekek számára, akik magukat jól viselik; meg is kérdik elébb, hogy a rossz gyermekeknek ne adjanak el belőle; János mester egy-egy helyen meg is állt: talán venni kellene belőle? micsoda? mind a kilencnek? Az sok volna. Egynek vegyen? Hogy a többi azután irigykedjék rá. Nem; majd ad ő nekik más karácsonyi ajándékot, szépet is, jót is, ami el sem törlik, el sem kopik, s aminek valamennyi örülhet, mégsem veheti el a másiktól.

– No gyerekek: egy, kettő, három, négy; mind itt vagytok, – szólt, haza érkezve kilencefejú családjá körébe. – Tudjátok-e azt, hogy ma van karácsony estéje? Ünnepe am ez. Nagyon örvedes ünnepe. Ma este nem dolgozunk semmit, hanem örülünk valamennyien.

A gyerekek úgy örültek annak, hogy ma örülni kell, majd felvették a házat.

– Megálljatok csak, hát még ha megtanítalak benneteket arra a nagyon szép énekre, amit én tudok. Nagyon szép éneket tudok ám; erre a napra tartogattam, karácsonyi ajándéknak!

Az apróságok nagy zívajjal kapaszkodtak apjuk ölébe, nyakába; majd lehúzták azért a szép énekért.

– No! mit mondtam! Ha jól viselitek magatokat. Aztán szépen sorba kell állni. Így ni, amelyik nagyobb, előbbre, amelyik kisebb, hátrább.

Úgy szépen sorba állította őket, mint az orgonásipokat. A két legkisebb az apa térdére s karjára jutott.

– Már most csendesség! Majd én előbb elénekelem: ti pedig majd aztán utánam.

MÜLLER DEZSŐ

Mária és József karácsonya

Midőn Máriák Betlehem városában jártak az alkonyi ég csillagai serényen kigyúltak s mivel nem volt ott szálláshelyük

rémületbe hulltak

s egy tőpörödött istállóhoz vánszorogtak

Melyben konok sötétség mocorgott

s fura búz gomolygott szerteszéjjel

de ők bágyadtan is beérték kevéssel

a poshadt almon hol lomha éj kucorgott

Máriát itt érte el az ocsúdó fájdalom

s míg Fiát szülte gyötrődve szilajon

nyurga angyalok szárnyaltak az égen át

Le a riadt pásztorokhoz elrikoltani

a dús csodát

betoppant a Messiás az áldott

hogy megmentse a kárhözottól

a szétzilált világot.

Azzal komoly áhítatos képpel, levéve zöld sipkáját fejéről, elkezdé János mester azt a szép hangzatos éneket, ami így kezdődik: „Krisztus urunknak áldott születésén...”

A nagyobb fiúk és leánykák az első hallásra megtanulták a dallamot, több baj volt a kisebbekkel, azok mindig félrevették a dalt, s ki-kimentek a taktusból, végre mindnyájan tudták azt, s az volt aztán a nagy öröm, mikor mind a kilenc egyszerre vékonyan és vékonyabban zengedezé azt a szép dalt, amit maguk az angyalok énekeltek azon az emlékezetes éjszakán, s talán még most is énekelnek, amidőn ilyen szép kilenc ártatlan lélek őszinte örömeinek harmóniás hangja kéri onnan felülről a visszhangot tőlük?

Bizonyára a gyermekek énekének örülnek ott fenn a mennyben.

Hanem annál kevésbé örülnek odafenn az első emeleten. Ott egy gazdag nőtelen úr lakik, egymaga kilenc szobában: egyikben ül, a másikban alszik, a harmadikban pipázik, a negyedikben ebédel; ki tudná, mire használja a többit?

Ennek sem felesége, sem gyermeke, hanem van annyi pénze, hogy maga sem tudja, mennyi? Ez a gazdag úr éppen nyolcadik szobájában ült ez este, és azon gondolkozott, hogy miért nincs az ételnek íze? miért nincs a hírlapokban semmi érdekes? miért nincs e nagy szobákban elég levegő? miért nincs a ruganyos ágyban csendes álom? amidőn János mester földszinti szobájából elkezdett elébb lassan, aztán mindig erősebben hangzani föl hozzá ama vidámságra ösztönző ének.

Eleinte nem akart rá ügyelni, hogy majd vége szakad, hanem amikor már tizedszer is újra kezdték, nem állhatta tovább a dolgot. Összemorzsolta kialudt szívoarát, s lement maga hálókamrába a csizmadia szállására. Éppen végezték azok a verset, amint benyitott hozzájok, s János mester egész tisztelettel kelt fel a nagy úr előtt háromlábú székeiről.

– Kend János mester a csizmadia, ugye? – kérdé tőle a gazdag úr.

– Igenis szolgálatjára, nagyságos uram, parancsol egy pár fénymázás topánkát?

– Nem azért jöttem. De sok gyermeke van kendnek.

– Van biz, nagyságos uram, kicsiny is, nagy is. Sok szájt, mikor evésre kerül a dolog.

– Még több szájt, mikor énekelnek. Hallja kend János mester, én kendet szerencsés emberré akarom tenni. Adjon nekem egyet ide a gyermekei közül, én azt fiammá fogadom, felneveltetem, eljár velem utazni külföldre, lesz belőle úr, a többieket is segítheti.

János mester szörnyű szemeket meresztett erre a mondásra; nagy szó volt az! egy gyermeket úrrá tenni. Kinek ne ütne ez szeget a fejébe?

– Hogyne adná? Persze, hogy odaadja! hiszen az nagy szerencse.

– No válasszon kend közülök hamar egyet; aztán menjünk. – János mester hozzáfogott a választáshoz:

– Ez a Sándorka. No ezt nem adom. Ez jól tanul; ebből papnak kell lenni; a második: ez leány, leány nem kell a nagyságos úrnak; a Ference: ez már segít nekem a mesterségben, enélkül nem lehetek el; a Jánoska: lám, lám, ez meg a nevemre van keresztelve, nem adhatom oda; a kis Józsi: ez meg egészen az anyja formája, mintha csak ötlet látnám, ez ne lenne többet a háznál? No

Siklós József: A betlehemi fogadás

I. JELENET

Fogadós:

Hallod, kedves párom!
Most ütött az óra,
nagy nap virrad a mi
kicsi fogadónkra!
Sokan jönnek ide
az összeírásra.
Augusztus római
császár parancsára.

Fogadóné:

Tolong majd csöcselék,
s előkelő nemes!
Csak olyat fogadjunk be,
aki érdemes!
Olyant, aki gazdag,
vagy aki hatalmas,
hírünket növelni
nagyon is alkalmas.

Gazdag:

Csillogó aranytól
duzzad az erszényem,
ruhám bíbor-bársony,
melegít a prémem!
Van-e puha ágyad,
jó-e itt a konyha?
Éjszakára szállás
van-e itt számomra?

Fogadós:

Hogyne volna, uram!
Ajtóm már kitarva,
az ilyen vendéget
házunk várva-várja.

Hatalmas úr:

Sok ezer embernek
parancsolok büszkén,
szavam egy tartomány
teljesíti tüstént.

Ellenem, ha lázadt
porba hullt nem egy fejt!
E kis fogadóban
számomra van-e hely?

Fogadós:

Alázattal nyitom
előtted a házam,
azért hajlongok itt,
hogy parancsod várjam.

Szép lány:

Látod-e szép hajam,
szép ruhám, mosolyom?
Mind, akik rám néznek,
értékelik nagyon.
Rózsza illatával
töltöm meg a házad!
Számomra fogadós
van-e hely tenálad?

Fogadós:

Lépj be, jó kisasszony,
várlak nagy örömmel!
Veled hajlékomba
csuda szépség jött el!

Mária, József:

Jó estét, fogadós!
Názáretből jöttünk.
Fárasztó, hosszú út,
van bizony mögöttünk.
Szegény, fáradt utas
kevésen is hálás.
Kis gyermeket várunk,
annak kell a szállás.
Áldjon meg az Isten
téged és e házat!
Részünkre akad itt,
ugye, hely ma nálad?

Fogadóné:

Észnél légy, mit felels!
Nincs ezeknek pénzük!

Fogadós:

Kérészeteket mi
nagyon jól megértjük,
de nincs hely e házban.
oly sok most a vendég.
Tán az istállóban
egy zugocska lesz még...

II. JELENET

Pásztor:

(Józsefhez, Máriához)
Köszöntlek titeket
pásztorok nevében.
Angyalstót hallottunk
kinn a sötét éjben.
Sötét éjszakában
csoda-fényességet láttunk,
azért jöttünk köszönteni Téged.
Angyalok dicsérnek,
isteni kis Gyermekek.
Tejet-vajat hoztunk,
jelét szeretetnek.

József, Mária:

Köszönjük, pásztorok
ezt a látogatást,
az ég csodajelét,
angyali látomást.

Király:

Hódolok előtted,
királyok nevében.
Minket napkeletről
egy csillag vezérelt.
Tudjuk kicsi Gyermekek:
Királynak születélt.
Királyok Királya
örökre te lettél.
Lábad elé tesszük szívünk
ajándékát: aranyat és
tömjént, jó illatú mirhát.

III. JELENET

Gazdag:

Látom, semmit sem ér
sok-sok múló kincsem,
ha szívemben Jézus
békesége nincsen!

Hatalmas úr:

Értem, ellenállasz
Te minden kevélynek,
s kegyelmet kap minden
alázatos lélek.

Szép lány:

Tudom már: múlandó
minden földi szépség,
kinek szíve tiszta,
csak az igazán szép.

Fogadóné:

Mekkorát tévedtünk!
Oly szép ez a Gyermekek!
Nagy dicsőségéről
angyalkarok zengnek.
S máris milyen gazdag,
mennyi kincset kapott!
Minden urak felett
hatalma legnagyobb!

Fogadós:

Kis Jézus, bocsáss meg!
Úgy szégyellem, bánom.
Te vagy a legnagyobb
az egész világon.
Szívem-ajtóim megnyílt
hiú csillogásra,
csak éppen Előtted
maradt ma bezárva.

Minden szereplő:

Megnyitom most szívem,
s befogadlak Téged.
Fogadj be a mennybe.
Te adj üdvösséget!

MELYIKET A KILENC KÖZÜL?

FOLYTATÁS A 4. OLDALRÓL

most megint leány következik, ez semmi; azután itt van a Palika. Ez volt az anyjának legkedvebbje; ő, szegény asszony, megfordulna a koporsójában, ha ezt idegenné adnám; no ez a kettő meg még nagyon kicsiny, mit csinálna velők a nagyságos úr?

Úgy járt, hogy már a végére ért, még sem tudott választani. Azután alulról kezdte felfelé; de csak az lett akkor is a vége, hogy ő bizony nem tudja melyiket adja oda, mert ő valamennyit szereti.

– No porontyok! válasszatok magatok; melyiket akar elmenni, nagy úr lenni, kocsiban jární? szóljatok no; álljon elő, aki akar.

A szegény csizmadia majd elfakadt már sírva, ahogy ezt mondta; a gyerekek azonban e biztatás alatt apródonként mind a háta mögé húzódtak; ki kezét, ki lábát, ki bőrkötényét fogta meg apjának, úgy kapaszkodott bele, s bujt a nagy úr elől.

Utoljára János mester nem állhatta tovább, odaborult közéjük, átnyalabolta valamennyit, s elkezdett a fejükre sírni, azok pedig vele együtt.

– Nem lehet, nagyságos uram, nem lehet. Kérjen tőlem akármit a világon, de gyerekeimet egyiket sem adhatom senkinek, ha már az úr Isten nekem adta őket.

A gazdag úr azt mondta rá, hogy ő lássa, hanem hát legalább annyit tegyen meg a kedvéért, hogy ne énekeljen többet gyermekeivel ide alant, s fogadjon el tőle ezer pengőt ezért az áldozatért.

János mester soha még csak kimondva sem hallotta ezt a szót „ezer pengő”, és most a markába nyomva érzé.

A nagyságos úr megint felment a szobájába unatkozni, János mester pedig nagyot bámult azon az ismeretlen alakú ezer forintos banknótán, s azután elcsukta azt félelmesen ládájába, a kulcsot zsebébe tette és elhallgatott.

Hallgatott az apróság is. Nem volt szabad énekelni. A nagyobb gyerekek mogorván kuporodtak le a székre, a kisebbeket csitítgatva, hogy nem szabad énekelni; a nagy úr odafenn meghallja.

Maga János mester hallgatva járt fel s alá a szobában, s grombán kergette el magától azt a kis porontyot, aki feleségének kedvence volt, mikor odament hozzá, s arra kérte, hogy tanítsa meg őt újra a szép énekre, mert már elfelejtette.

– Nem szabad énekelni.

Azután leült duzzogva a tőkéhez, elkezdett buzdogni szabadalni; addig faragott, addig szabadalt, míg egyszer azon vette észre magát, hogy maga is el kezd dudolni: „Krisztus urunknak áldott születésén”.

Először a szájára ütött, hanem azután megharagudott, nagyot ütött a mustával a tőkére, kirúgta maga alól a széket; kinyitotta a ládát, kivette az ezer forintost, s futott fel az emeletre a nagyságos úrhoz.

– Nagyságos jó uram! instálom alássan, vegye vissza a pénzt, hadd ne legyen enyém, hadd énekeljek én, mikor nekem tetszik; mert az több ezer forintnál.

Azzal letette az asztalra a bankót s nyargalt vissza az övéihez, sorba csókolta valamennyit, sorba állította orgonasíp gyanánt, közéjük ült alacsony székére, s rákezdtek tiszta szívből újra: „Krisztus urunknak áldott születésén.”

S olyan-olyan jó kedvük volt, mintha övek volna az a nagy ház. Akie pedig volt az a nagy ház, nagy egyedül járt kilenc szobáján keresztül, s gondolkozott magában, hogy vajon mi örülni valót talál más ember ebben a nagy unalmas világban.

KARÁCSONY A SZENTFÖLDÖN

FOLYTATÁS A 3. OLDALRÓL

az izraeli biztonsági szolgálat emberei a látogatásunk céljáról és részleteiről). A turista- és zárandokcélpontoknak számító helyek biztonságosak, így nem kell pánikba esni akkor sem, ha fegyveres katonák sétálnak a tömegben – azért vannak ott, hogy megvédjék a hozzánk hasonlóan békés szándékú embereket.

A zárandok- és turistacsoportok általában az Olajfák hegyéről kezdik a városnézést, így én is ott kezdem az ismerkedést az emberiség talán legszentebb városával. Nekünk, keresztényeknek rengeteg dolog miatt fontos: Jézus itt úzte ki a kufárokat a templomból, ide vonult be győzedelmesen számárháton, de itt volt az utolsó vacsora is, ami után elárulta őt Júdás. Ebben a városban ítélte el őt Poncius Pilátus, itt vette vállára a keresztet és indult el utolsó útjára. Itt feszítették keresztre és itt támadt fel, itt született a keresztény egyház is, amikor negyven nappal a halála után a tanítványok megkapták a Szentlelket. Nem csoda hát, hogy a középkori térképeink a világ középeként ábrázolták, és a keresztes háborúk során e város megszerzéséért folytak a legvéresebb harcok. A zsidóknak is zárandokhely, hiszen itt található a Siratófal, és nagyon fontos a muzulmánoknak is, hiszen a Templom-hegyen álló Sziklamecsot a hitük szerint azon a helyen épült, ahonnan Mohamed próféta a mennybe emelkedett. Még egyetlen mondat erejéig maradjunk az Olajfák hegyénél – a dombot körülöleli a világ legnagyobb zsidó temetője, mert a hitük szerint ide fog visszajönni a Messiás, így az itt pihenők az elsőek között fognak feltámadni.

Avatott idegenvezetőm van: Simon Segali Budapesten született Székely Lászlóként, és a második világháború borzalmai után vándorolt ki Izraelbe. Az elmúlt húsz esztendőben számtalan magyarországi zárandokcsoportot kalauzolt végig a Szentföldön. Hogy mennyire jól, arra kiténő bizonyíték, hogy az életéről szóló film bemutatójára alig fértek be a nézők az Uránia filmszínház nagyszínházában, ahol egy katolikus lelkész tartotta a nyitóbeszédet. Simon szerint évről évre egyre több magyar zárandok érkezik a Szentföldre, de jellemzően nem az adventi időszakban – a karácsony a szeretet mellett a családok összetartozásáról is szól, ilyenkor nem akarnak távoli tájakra utazni.

Akadnak olyanok is, akik szerint pontosan emiatt érdemes karácsony körül ide zárandokolni – a turistacsoportok hiányában elcsendesül a város, sokkal alkalmasabb lesz az elmélkedésre és a hitben való elmélyülésre. Meglátogatnám a várostól alig tíz kilométerre lévő Betlehemben a Születés templomát, de kísérőm lebeszél róla. Az már egy másik világ, izraeli állampolgárt nem engednek be oda a palesztin hatóságok, és izraeli rendszámú autót is csak az év végéig,

Minden eladó. Szentföldi szuvenírek

januártól ugyanis állítólag csak gyalog lehet átlépni a határt.

Elindulok az arab negyedből induló Fájdalom útján, vagyis a Via Dolorosán. Az első stáció azon a helyen van, ahol Pontius Pilátus elítélte Jézust, hogy aztán az alig háromnegyed kilométeres út felvigyen a Golgotára. A helyet a Kálvária dombjának is nevezik, de mindkettő ugyanazt jelenti: a koponya latinul calvus, arabul golgota. Az út elején az elmélyülést még megzavarják a bazári árusok kínálgatásai (elképesztő mennyiségű giccses szentföldi szuvenírt szerezhetnék be tőlük), de ahogy megérkezünk a kilencedik stációhoz, mely már a keresztény negyedben van, elcsendesedik a zivaj. A hatvási közösség által birtokolt Szent Sír-templomban most béke van, a papok sem verekednek, mint azt novemberben tették. Akkor izraeli rendőröknek kellett szétválasztaniuk azokat a görög és örmény szerzeteseket, akik összecsaptak egymással a kereszténység legszentebb templomában. Az örök vita két síkon zajlik. Az egyik elméleti: a keresztény egyházak egy része azt vallja, hogy Jézusnak isteni és emberi természet is volt (így gondolják a római katolikusok is), míg például az örmények csak az isteni eredetben hisznek. A másik vitaforrás roppant prózai: a Szent Sír fölötti hatalom. Annak ellenére, hogy évszázadok óta szigorúan szabályozták a római katolikusok, a görög katolikusok, az örmény, etióp, szír és kopt egyház hatáskörét a templomban. Ráadásul a templom kulcsát 1187 óta két muzulmán család őrzi, így minden reggel ők nyitják a kaput, hogy aztán este bezárhassák.

A keresztes lovagok által tizenkettedik században épített templomban nekem kissé idegen a művirágok, füstölők tömkelege, a túlbujánzó díszítések világa, de nehezen elmondható érzés azon fülke előtt állni, ahonnan Jézus feltámadott. Az üres sír a keresztény hit lényege: van élet a halál után.

Magyar emlékeket keresek a városban. Kevesen tudják ugyanis, hogy II. András

óta a mindenkori magyar király egyben a Júdeai hegyek között fekvő település, vagyis Jeruzsálem királya is. Ez annak köszönhető, hogy azok az uralkodók, akik részt vettek a szentföldi hadjáratban, megkapták a jogot e (szimbolikus) cím viselésére. Azt már az Olajfák hegyéről láttam, hogy magyarul is olvasható egy márványtáblán a miatyánk. A Gecsemáné-kertben található Nemzetek Templomát tizenhét nemzet emelte az első világháború után, a nagy világgégés elmúlásának köszöneteként. Ebben a templomban mi, magyarok adományoztuk az oltárképet – e jogot talán a Trianonért érzett lelkiismeret-furdalás miatt kaptuk meg a világtól. Itt látható az a szikla is, amelyen utoljára ült szabad emberként Jézus, és itt mondta el nagypénteki imádságát: „Atyám! Ha akarod, vedd el tőlem ezt a kelyhet, de ne az én akaratom teljesedjék, hanem a tiéd.”

A keresztény emlékek végigjárása után meglátogatom a Siratófalat is, amely a város egyik szimbóluma – ma már hasonlóan tesznek a zárandokcsoportok is, és sokan cédulát dugnak a kövek közé abban a reményben, hogy Isten meghallgatja kéréseit. Az új szokás kialakulásában II. János Pál jeruzsálemi látogatása játszott közre, hiszen ő is felírta egy apró papírdarabra a kívánságát és betette azt a fal réseibe. A zsidó hagyomány szerint Isten szelleme nem távozott el a templomból, mikor azt lerombolták, így ma is itt lebeg a régi falak felett. A hitű zsidók itt érzik magukat legközelebb Istenhez, ezért a nap bármely órájában találunk itt imádkozókat.

KÁNYÁDI SÁNDOR

Isten háta mögött

*üres az istálló s a jászol
idén se lesz nálunk karácsony
hiába vártok
nem jönnek a három királyok*

*sok dolga van a teremtőnek
mindenkivel ő sem törődhet
messzi a csillag
mindenüvé nem világíthat*

*megértjük persze mit tehetnének
de olyan sötétek az esték
s a szeretetnek
hiánya nagyon dideregtet*

*előrelátó vagy de mégis
nézz uram a hátad mögé is
ott is lakoznak
s örülnének a mosolyodnak*

A betlehemi pásztorok

Csönd volt és sötét Betlehem körül. Csak egy erős fényű csillag ragyogta be az éjszakát. Ez a csillag pont az istálló felett állt meg. Valami nagyon fontos kell legyen abban az istállóban. Betlehemben még mindenki aludt. Nem tudták, hogy Jézus megszületett. A vendégfogadás biztos az aznapi bevételt számolta éppen.

Kint a mezőn pásztorok tanyáztak. Ők nem aludtak, mert kellett vigyázzanak a nyájra. Farkas vagy oroszlán is megtámadhatta a nyáját. A pásztorok nem szabad aludnia ilyenkor. Hogy jobban teljen az idő és melegedjenek egy kicsit, a pásztorok tüzet gyújtottak, és azt körülülve beszélgettek. A népszámlálásról és a sok utazó emberről folyt a szó. De aztán inkább hallgattak. Valahogy olyan különleges volt az éjszaka. A csillagok másképpen ragyogtak, mint máskor. Különösen az egyik csillag, amelyik éppen az istállóik felett állt meg, az nagyon különösen ragyogt.

Egyszer csak elkezdett fényesedni a különös csillag. Egyre fényesebben ragyogott, beragyogta az egész környéket, a városkát, a mezőt, a házakat és a legelésző állatokat. A csillag hatalmas fényességgel ragyogott. A csillag ragyogása egyre közelebb jött. A pásztorok már úgy érezték, mintha ott ragyogna a csillag közvetlenül felettük. A pásztorok bizony megjedtek, mert még soha nem láttak ilyent. Vajon mi lehet? A bárányok is tanácstalanul de kíváncsian bújtak össze.

A nagy ragyogásban egyszer csak ott állt előttük egy angyal. Gábiel angyal volt az. A pásztorokat nagy félelem szállta meg, de az angyal szelíd hangon szólt hozzájuk: – Ne féljete! Nagy örömhírt mondok nektek. Ma született nektek az Üdvözítő, akire olyan régóta vártok. Ő Jézus Krisztus, az Úr, az örökkévaló Király! Az istállóban találjátok őt. Arról fogjátok megismerni, hogy pólyába csavarva a jászolban fekszik.

Gábiel szavai után hirtelen sok-sok angyal jelent meg onnan felülről. És mind énekeltek: *Dicsőség mennyben az Istennek, Békesség földön az embernek!* A pásztorok nagyon csodálkoztak ezen. De már nem féltek. Az angyalok olyan szépen énekeltek, hogy már nem félték a pásztorok.

Az éneklő angyalsereg hirtelen eltűnt az égből. Biztos másoknak is el akarják még

mondani a jó hírt. Csak a fényes csillag ragyogott tovább az istálló felett. A pásztorok arra mentek: – Hadd lássuk, mi történt. Miről beszéltek az angyalok? Nekivágtak az éjszakának. Ahogy a pásztorok Betlehemhez értek, azonnal megtalálták az istállót. Csendesen nyitottak be az ajtón.

Ott látták Máriát és Józsefet, és ott látták a jászolban a kisgyermeket, akiről az angyalok beszéltek. Olyan volt mint minden más kisgyerek, de valahogy mégis más. Különösen a tekintete volt más: szelíd, szerető, barátságos. A pásztorok azonnal a szívükbe

zárták őt, ahogy meglátták. Nagyon megilletődtek a pásztorok. Ők láthatták meg először az Isten Fiát. Eddig mindig mindenben utolsók voltak, mindig lenéztek őket, de most ők lehettek az elsők. Különös éjszaka ez.

A pásztorok letérdeltek a jászol elé, és így imádkoztak a kis királyhoz: – Édes Jézus, édes Üdvözítőnk! Köszönjük, hogy eljöttél közénk! Nincs mit adjunk neked, mert szegény pásztorok vagyunk, de mindig gondolni fogunk rád és a szívünk mindig nyitva lesz előtted. És szeretni fogunk téged. Ugye minket is boldoggá fogsz tenni? A kis Jézus szelíd szemeibe furcsa fény csillogott: mintha intett volna a pásztoroknak, hogy igen, szeretni foglak titeket.

Aztán még nagyon sokan jöttek oda Jézushoz: királyok, katonák, szolgák és nagy emberek. Gyermekek és felnőttek, édesapák és édesanyák, nagyszülők, rokonok, tanítónénik, munkásbácsik, kicsik és nagyok, szegények és gazdagok, és még nagyon sok ember. És mind letérdeltek imádni Jézust. És Jézus mindenkire szelíden, szeretettel nézett.

Te is elmehetsz letérdelni Jézushoz. Csak össze kell kulcsolnod a kezed, le kell hunynod a szemedet, és máris ott leszel Betlehemből, a jászol előtt, ahol ott van Jézus Krisztus, a világ Királya. Jézus a te barátod is lesz. Csak figyelj rá úgy, ahogy a pásztorok is figyeltek Jézusra azon a különös Betlehemi éjszakán.

És ha majd találkozol Vele, te is mond azt, amit a pásztorok mondtak: *Édes Jézus, édes Üdvözítőnk! Köszönjük, hogy eljöttél közénk! Nincs mit adjunk neked, mert szegények vagyunk, de mindig gondolni fogunk rád és a szívünk mindig nyitva lesz előtted. És szeretni fogunk téged. Ugye minket is boldoggá fogsz tenni?*

Csöndbe csomagolt karácsony

Ha majd egyszer mégis úgy alakul, hogy el kell mennem valahová messzire, és csak egy húszkilós csomagot vihetek magammal, bizony nehéz lesz összeválogatni azt a húsz kilót.

Ezért aztán nem viszek majd semmi praktikus holmit. A praktikus holmik hétköznapiakra valók, amikor az ember azt képzelem, hogy örök és végtelen. Amikor az ember azt képzelem, örök és végtelen, soha sem foglalkozik egyébbel, mint az adott pillanattal. És a praktikus holmik az adott pillanatra valók.

Amikor az ember kizökken a hétköznapiakból, mindjárt úgy gondolja, hogy nincsen semmi örök, nincsen semmi végtelen. Hanem csak az adott pillanat van. És ilyenkor szokott az ember kedvet kapni az örökkévalósághoz. És foglalkozik is azzal, tétován, babrálva, valahová elrévedve. Ilyesféle pillanatokra nem lehet felkészülni praktikus dolgokkal. Ilyesféle pillanatokra nem lehet felkészülni semmivel se.

Persze, ebben a sivárságban, amit mi előszerezettel nevezünk életnek, boldogságnak, fejlődésnek és versenyképességnek, végképp nincs helye az örökkévaló dolgoknak.

Az ember, ez a „lelkes állat”, akire azt a szerencsétlenséget mérte az Úr, hogy ebben a korban éljen, amúgy is gyűlöl mindent, ami nem jelenidejűség. Ugyanis maradéka az igazi dolgoknak azonnal saját kisserzésére, neveltségére, szánalmasságára emlékezteti korunk emberét. Azért nevet ki mindent a nyomorult, azért cinikus, hogy ne kelljen eltöprengenie saját magát.

Ezért remélem annyira, hogy egyszer majd mégis muszáj lesz elmennem jó messzire. Ahová nem vihetek semmi praktikusat.

De elvihetek mindenféle halott emléket – s elvihetem a karácsonyt is. Igen, be kell majd egyszer csomagolni a karácsonyt, és elvinni messzire, hogy megmeneküljön. Meg kell menteni a karácsonyt jelenkori önmagunktól. S ha majd be kell csomagolni ezt a szegény karácsonyt is, én biztosan puhaságba fogom csomagolni. Régen halott, öreg csöndbe. Dermedt fagyok hallgatásába. Várakozásba, jó illatba, izgalomba, amely hangtalan, szemérmességbe, lelepleződött, de soha ki nem mondott titkokba, csengettyű hangjába, Jézuska-váró gyerekek muszáj-jóságába, a dúdolásba, amelyből mézeskalács lesz, szalocukor papírjának zizegésébe, a kádban úszó ponty értetlenségébe és a fenyőfa szilaj, de nem hivalkodó büszkeségébe.

Ilyesmibe csomagolom majd a karácsonyt.

Muszáj lesz.

Hiszen „ami van, széthull darabokra”; de sokkal, sokkal nehezebb lesz felépíteni újra, ha hagyjuk a karácsonyunkat is elveszni. Meg aztán, a gyerekeink is elbitangolnak végképp, ha ezt az egyetlen estét sem tudjuk megőrizni nekik. Hát hallgassátok végre a csöndet. Valaki megszületik – minékünk, éretünk.

IDEI SZERZŐINK ÉS MÉDIAPARTNEREINK. Köszönetet mondunk külső és belső munkatársaink, tudósítóink, levélíróink, terjesztőink írásaiért, lelkesedéséért, támogatásáért!

A Harangszó szerzői voltak 2009-ben: Ablonczy Bálint, A. Kis Béla, Antal Attila, Adorjáni László, Balla Árpád, Bíró Árpád, Boros J. Attila, Balázné Kiss Csilla, Barabás Zoltán, Barabás Attila, Babes Arday Erika, Balogh Tímea, Bányai László, Baracsiné Dávid Zsuzsanna, Bartos Elekes Ildikó, Bekő István, Bereczki András, Békefy Lajos, Béres Borbála, Bogdán Szabolcs, Boga Kis Mária, Ciavoi Létai Andrea, Csomay Árpád, Csomay Piroska, Csomay Tünde, Csúry István, Csohány János, Demeter Szilárd, Dukrét Géza, Erdélyi Géza, Erdei Réka, Farkas Andrea, Fazakas László, Fábian Tibor, Fodorné Nagy Sarolta, Forró László, Frigyesy Ágnes, Füstös Mirjam, Fülöp János, Geréb Miklós, Horváth Pócsik Gabriella, Hover Zsolt, Jakabffy Zsolt Attila, Jakabffy László, Jakó Sándor Zsigmond, Józsa Ferencz, Józsa Márta, Kánya Zsolt Attila, Keresztúri Sándor Zsolt, Kiss Sándor, Kiss Endre József, Kohár Zsomborné Lili, Komádi Sándor, Kovács Erzsébet, Kovács Ildikó, Kovács Éva, Kovács Zoltán, Kurta-Tötös Szabolcs, Kupán Árpád, Lakatos Tihamérné Mária, Létai István, Lovász István, Lukács Johanna-Ildikó, M. Bíró Júlia, Makkay Botond, Mátyás Attila, Medve A. Sándor, Muhari István, Molnár József, Molnárné Miklós Malvina, Mikló Ferenc, Mór-Zsigmond Levente, Müller Dezső, Nagy József Barna, Nagy Norbert, Nagy Mirtill-Boglárika, Orbán Levente, Orosz Otília Valéria, Oroszi Kálmán, Pál László, Pálfi József, Pázmány Attila, Pataki István, Péter Csenge, Pozán Edit, Pungur József, Püösök Sándor Csaba, Sándor Lajos, özv. Schneider Ferencné Piroska, Seres Géza, Sipos Miklós, Somogyi Botond, Soós József-Tamás, Sólyom Emese, Szabó Árpád Csaba, Szatmáry-Gergely Kinga-Henrietta, Szakmáry Károly, Szónyi Levente, Tolnay István, Török Sándor, Tőkés István, Tőkés László, Tóth Erzsébet, Tóth János, Tóth Zsigmond, Vásárhelyi Gábor, Visky István, Varga Károly, Veres Kovács Attila, Vér István, Venter Miklós, Wagner Erik, Vörös Éva, Uri Imre, Zabán Bálint Károly, Zsigmond Sándor.

Médiapartnerként támogattuk a Hajnal akar lenni népdalversenyt, a Partiumi Híd Fesztivált, az Erdélyi Magyar Ifjak táborát, illetve hozzájárultunk az élesdi Lugosi Mihály

Szépíróverseny díjazásához. Idén is díjaztuk olvasóink beküldött írásai közül a legjobbakat. A három díjazott – **Tóth Erzsébet, Ciavoi Létai Andrea, Élesd; özv. Schneider Ferencné Piroska, Feketeerdő** – jutalomkönyvekben részesültek.

Médiapartnerreinknek köszönjük, hogy lapunk híret vitték a világban, beharangozták friss lapszámainkat. **Nyomatott sajtó:** Reformátusok Lapja, Erdélyi Napló, Bihari Napló, Reggeli Újság, Árkád, Presbiter. **Rádiók:** Agnus Rádió, Sion Rádió, Európa Rádió. **Internetes oldalak:** Erdély.ma, Református.hu, Református.ro, Királyhágómellék.ro, Parókia.hu, Althír.org, Hírkereső.ro, Felvidék.ma, Hírkapu.hu, Mediatica.ro, Nagyvárad.ro, Kolozsvár.info, Mksz.hu, Nemzeti Hírháló, Lícium Médiaportál, Jobbhírek.hu, Magyarifjak.org, Hunhír.hu, Zengamedia, Fúsz.hu – Független Újságírók Szövetsége, Kis Tükör-blog, 25óra.ro, Magnificat.ro, Vallás hírek.hu, Református.lapozz.hu, Kárpátharsona.info, Euro-maros.ro. **Egyházi és egyéb honlapok:** Nagyvárad-Osi Református Egyházközség, Hegyközpályi Református Egyházközség, Hegyközcsofári Református Egyházközség, Szatmárnémeti Szamosnegyedi Református Egyházközség, Temesvár-Belvárosi Református Egyházközség, Érkeserői Református Egyházközség, Studiosus Theologiae, Királyhágómelléki Egyházkerület Presbiteri Szövetsége, Csillagvárosi református ifjúság, Kolozsvár-Alsóvárosi ifjúság, Dinnyés József daltulajdonos, Rozsnyói Református Egyházközség (Felvidék) alapiskolája, Arad-Mosóczi Református Egyházközség.

2010-ben, Egyházkerületünk Igazgatótanácsának döntése értelmében az eddigi 1,20 lejről 1,50 lejre nő a lap ára. Kérjük, maradjanak lapunk hűséges olvasói az új esztendőben is!

FÁBIÁN TIBOR felelős szerkesztő

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS. A Partiumi Keresztény Egyetem diáksága és az Arany János Kollégium 220 benntlakója nevében hálás köszönetet mondunk a nagybánya-újvárosi gyülekezet nőszövetségének, a kollégium konyhája számára küldött levestészta adományért. Isten gazdag áldása legyen a jókedvű adakozón!

HERMÁN M. JÁNOS egyetemi lelkész

A NAGYVÁRADI ILLYÉS GYULA REFORMÁTUS KÖNYVESBOLT AJÁNLTÁBÓL. Kálvin János: A keresztény vallás rendszere I-II. – 140 lej; Ravasz László: Emlékezéseim – 29,50 lej; Végh László: Természettudomány és vallás – 22 lej;

Dr. Bolyki János: Újszövetségi etika – 27 lej; Bibliai fogalmi szókönyv – 18 lej; Szinopszis – 53 lej; Reményik Sándor összes költeménye 1, 2 – 70 lej; Ignác Rózsa: Ünnepi férfú – 21 lej, A vádlott – 21 lej,

Anyanyelve: magyar – 19 lej, Rézpenz – 22 lej; Ingo Baldermann: Tündöklő fény - Bibliai elbeszélések a karácsonyról – 27 lej; P. Spandenberg: A kiscsaci útja a jászolig (a karácsonyi történet) – 32 lej; Fekete István: Vuk – 9 lej; Fodor Sándor: Csipike – 22 lej; Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk – 39 lej; Gárdonyi Géza: Nagyapó tréfái – 5 lej; Péter I. Zoltán: Nagyvárad 900 éves épített öröksége – 140 lej; Nagy választékban karácsonyi könyvjelzők bibliai idézetekkel – 1 lej darabja.

KARÁCSONYI SÜTEMÉNY

Hozzávalók:

- 1 kg jó meleg szeretet
- 1 kg bátorság
- 3 dl szorgalom
- 1 dl jóság
- 1 tojásnyi kedvesség

A szeretetet szitáld át a türelem szitáján, nehogy pletykamag kerüljön bele! Az egészet gyúrd össze 1 tojásnyi kedvességgel és takard le tiszta jókedvvel. Ha megkelt, süsd meg a kitarás tűzénél. Szórd meg asszonyi kacagással és tegyél rá pár csepp megfontolást!

Vágd fel annyi darabra, hogy eggyel mindig több legyen, mint ahányan az asztalt körülülitek, hiszen mindig akad valaki, aki még rászorul...

1900 előtti
Könyvek
kéziratok, térképek
Vétele

KÖZPONTI ANTIKVÁRIUM
1053 Budapest, Múzeum krt. 13-15.
Telefon: (00 36) 1 483 13 34
e-mail: info@kozpontiantikvarium.hu

Házhoz megyünk!

Harangszó

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Gyülekezeti Lapja
ISSN 1221 - 0323
Megjelenik kéthetente. Ára 1,20 lej.

Felelős szerkesztő: Fábian Tibor. **Olvasószerkesztő:** Babes Arday Erika. **Tördelőszerkesztő:** Kraftsikné Petrikó Ildikó. **Külmunkatársak:** Balázné Kiss Csilla, dr. Csohány János, Kupán Árpád, Orbán Levente, Tóth Zsigmond. **Szerkesztőség és levélcím:** Harangszó, 410001, Oradea, str. Moscovei nr. 14. Tel.: 0259/416-067. E-mail: harangszo@yahoo.com. Honlap: www.kiralyhagomellek.ro, http://harangszo.blogspot.com A terjesztés a lelkesi hivatalokon keresztül történik. A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség álláspontját tükrözik. Kéziratot nem örzünk meg és nem küldünk vissza. Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szentkereszt Ábrahám nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik.